

อาการระบบทางเดินหายใจและสมรรถภาพปอดของผู้รับงานผ้ามาทำที่บ้าน :
กรณีศึกษาชุมชนตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

อาการระบบทางเดินหายใจและสมรรถภาพปอดของผู้รับงานผ้ามาทำที่บ้าน : กรณีศึกษาชุมชน
ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

RESPIRATORY SYMPTOMS AND PULMONARY FUNCTION OF HOME - BASED GARMENT
WORKERS: A CASE STUDY IN BANSANG COMMUNITY, BANGPA-IN DISTRICT, PHRA
NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

ศตกมล ประสงค์วัฒนา 4937022 RACN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : สุจินดา จารุพัฒน์ มารูโอ, Ph.D. (Life Science and Human Technology),
อรสา พรรณภักดี, Ph.D. (Nursing), สุรินทร์ กลั้มพากร, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

กรณีศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
รวมทั้งประเมินอาการระบบทางเดินหายใจและสมรรถภาพปอดในกลุ่มผู้รับงานบ้านมาทำที่บ้าน และศึกษาเชิงลึก
ผู้รับงานมาทำที่บ้านที่มีอาการระบบทางเดินหายใจหรือมีสมรรถภาพปอดผิดปกติ กลุ่มศึกษาคือผู้รับงานผ้ามาทำ
ที่บ้านหมู่ 1 ถึง 4 ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 20 คน เก็บข้อมูลโดยการ
ทดสอบสมรรถภาพปอดและด้วยการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามจำนวน 2 ชุดประกอบด้วย
ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและปัจจัยเสี่ยงด้านการทำงานที่ทำให้เกิดอาการของระบบทางเดินหายใจ
ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามอาการระบบทางเดินหายใจที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามภาษาอังกฤษตามแบบ BMRC
(British Medical Research Council) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยายได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับงานผ้ามาทำที่บ้านส่วนใหญ่มีสมรรถภาพปอดผิดปกติ (ร้อยละ 65)
โดยพบสมรรถภาพปอดผิดปกติแบบทางเดินหายใจมีการตีบตัน(ร้อยละ 35) ทางเดินหายใจทั้งตีบตันและอุดตัน
(ร้อยละ 20) และทางเดินหายใจอุดตัน(ร้อยละ 10) ตามลำดับ อาการระบบทางเดินหายใจที่พบได้แก่ อาการไอ
มีเสมหะและอาการแน่นหน้าอก มีผู้รับงานผ้ามาทำที่บ้านจำนวน 1 คน ที่มีอาการมีเสมหะที่ต้องจากออกเกือบ
ทุกวันรวมนับแล้วได้ข้อย่อย 3 เดือนและมีอาการแน่นหน้าอกร่วมด้วย ซึ่งอาการเข้าได้กับอาการระคายเคือง
ของทางเดินหายใจเกรด 2 ตามหลักการแบ่งเกรดระดับความรุนแรงโรคปอดฝุ่นฝ้ายขององค์การอนามัยโลก
ผลการศึกษาเป็นประโยชน์สามารถใช้เป็นแนวทาง ในการเฝ้าระวังความผิดปกติของสมรรถภาพปอดและอาการ
ระบบทางเดินหายใจที่เกิดจากการประกอบอาชีพ ในกลุ่มผู้รับงานผ้ามาทำที่บ้านต่อไป

คำสำคัญ : สมรรถภาพปอด / ผู้รับงานผ้ามาทำที่บ้าน / อาการระบบทางเดินหายใจ

RESPIRATORY SYMPTOMS AND PULMONARY FUNCTION OF HOME -
BASED GARMENT WORKERS: A CASE STUDY IN BANSANG COMMUNITY,
BANGPA-IN DISTRICT, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

SATAKAMOL PRASONGWATTANA 4937022 RACN/M

M.N.S. (COMMUNITY HEALTH NURSE PRACTITIONER)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: SUCHINDA JARUPAT MARUO,
Ph.D. (Life Science and Human Technology), ORASA PANPAKDEE, Ph.D. (Nursing),
SURINTORN KALAMPAKORN, Ph.D. (Nursing)

ABSTRACT

The objective of this study was to study the work conditions and work environment, respiratory symptoms, and lung function of home-based garment workers. An in-depth analysis of a home-based garment worker who had respiratory symptoms or abnormal lung function was also explored. The sample size was 20 home-base garment workers from Moo1-4 Bansang Subdistrict, Bangpa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. Data were obtained by performing a lung function test and structured interview. Respiratory symptoms were measured by using questionnaires applied from the BMRC (British Medical Research Council). The data were analyzed using descriptive statistics.

The findings revealed that most of the home-based garment workers (65%) had abnormal lung function. The characteristics of abnormal lung function included restrictive impairment (35%), combined restrictive/obstruction impairment (20%) and obstruction impairment (10%). Respiratory symptoms reported were coughing, phlegm, and chest tightness. There was one home base garment worker who had persistent phlehm on most days during a three month period of the year that was related to a respiratory tract irritation grade 1 from the WHO classification of byssinosis. The findings of this study could be useful in planning a program to prevent abnormal lung function and works related to respiratory symptoms among home-base garment workers.

KEY WORDS: LUNG FUNCTION / HOME BASE GRAMENT WORKER /
RESPIRATORY SYMPTOM

114 pages